

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrála a soudců JUDr. Miroslava Stoklasy a JUDr. Ivy Hubáčkové ve věci žalobce M. S. narozeného bytem zastoupeného Mgr. Janem Boučkem, advokátem se sídlem v Praze 1, Opatovická 1659/4 proti žalované České republice - Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových se sídlem v Praze 2, Rašínovo nábřeží 42, o zaplacení částky 39.000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 z 20. února 2017, č. j. 43 C 204/2015 - 137,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně **s e** ve výroku I. **m ě n í** tak, že se zamítá žaloba o zaplacení částky 19.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení, jinak **s e p o t v r z u j e**.

II. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 8.228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku [redacted] Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky [redacted] Kč od 25. 9. 2015 do zaplacení, vše do 15 dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II. byla žaloba, co do částky 461.000 Kč s příslušenstvím zamítnuta. Výrokem III. bylo žalované uloženo nahradit žalobci náklady řízení 31.036,50 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Žalobce požadoval náhradu nemajetkové újmy v souvislosti s trestním řízením, které proti němu bylo vedeno u Okresního soudu ve Znojmě pod sp. zn. [redacted]. Jak bylo zjištěno, že dne 27. 5. 2009 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání dne 28. 11. 2013 byl žalobce rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě uznán vinným a byl mu uložen podmíněný trest odnětí svobody a povinnost nahradit škodu ve výši 4,5 milionu Kč. Následně byl tento rozsudek rozhodnutím Krajského soudu v Brně dne 10. 6. 2016 zrušen a poté Okresní soud ve Znojmě rozsudkem z 24. 11. 2014 zprostil žalobce obžaloby postupem dle § 226 písm. a/ trestního řádu, tedy, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl obžalovaný stíhán. Krajský soud v Brně dne 24. 3. 2015 zamítl odvolání státního zástupce dne 23. 9. 2015 Nejvyšší soud České republiky odmítl dovolání. Trestní stíhání ve vztahu k žalobci pravomocně skončilo dne 30. 12. 2015. Soud dále vycházel ze zjištění, že žalovaná v souvislosti s ukončením trestního stíhání zaslala žalobci písemné konstatování porušení práv žalobce obsahující omluvu. Stíháním došlo k zásahu do osobní a rodinné sféry žalobce, které pro něho bylo stresující a projevovalo se [redacted] a zhoršením vztahů v rodinném i pracovním životě. Zásah do osobní a rodinné sféry žalobce v důsledku řízení, které bylo vedeno na základě nezákonného rozhodnutí a žádá trvalo déle než 2 roky, konkrétně 26 měsíců, když žalobce byl ohrožen trestem odnětí svobody na 2 léta až 8 let a povinností k náhradě škody, a k takové situaci žalobci náleží zadostiučinění v penězích, když omluva na žalovaného se jevila soudu jako nedostatečná. Jeho výši přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu soud stanovil částku [redacted] Kč měsíčně za nezákonné trestní stíhání, tedy za 26 měsíců částku [redacted] Kč. Současně s tím nebylo zjištěno, že by trvajícím zásah do sféry žalobce měl pro něho zásadní následky, například psychické zhroucení či rozvrat rodiny. Džalobci byl přiznanán i zákonný úrok z prodlení a o nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 3 o.s.ř.

Proti vyhovujícímu výroku a výroku o nákladech řízení podala žalovaná včas odvolání. Poukázala na to, že proti žalobci bylo současně vedeno jiné trestní řízení u Okresního soudu ve Znojmě pod sp. zn. [redacted], v němž byl žalobce pravomocně shledán vinným spácháním trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 14 měsíců podmíněně odloženému na zkušební dobu dvou let a k peněžitému trestu 20.000 Kč. Toto trestní řízení bylo vůči žalobci vedeno oprávněně. Probíhalo tak souběžně s trestním řízením, za něž žalobce požadoval odškodnění. S ohledem na tuto skutečnost nelze dospět k závěru, že újma žalobci vznikla v souvislosti pouze ze zprošťujícím rozsudkem, když obě trestní řízení od sebe není vhodné oddělovat. Kromě toho žalobce již uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy v souvislosti s trestním stíháním vedeným pod sp. zn. [redacted] u Okresního soudu ve Znojmě za průtahy v řízení a nepřiměřenou délku a byl mimosoudně odškodněn formou peněžitého plnění ve výši [redacted] Kč. Navrhla, aby

v odvolacím řízení byl napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku změněn a žaloba zamítnuta, případně zrušen.

Žalobce se k odvolání žalované písemně vyjádřil. V trestním řízení vedeným pod sp. zn. [REDAKCE] šlo o stíhání, které bylo nepoměrně méně závažné pro jeho osobu, zatímco v řízení, v němž se domáhá úhrady nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání byl ohrožen trestem odnětí svobody v sazbě dvou až osmi let, případně mu hrozilo uložení povinnosti k náhradě škody převyšující 5.000.000 Kč. Pokud byl v souvislosti s tímto trestním řízením odškodněn, jednalo se o zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního stíhání, tedy z jiného právního důvodu. Navrhl, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku potvrzen.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání v rozsahu výroku I., III., dle § 212, § 212a odst. 6 o.s.ř. a odvolání žalované shledal částečně důvodným.

Se soudem I. stupně lze souhlasit s jeho právními závěry spočívající v tom, že v souvislosti s trestním řízením vedeným pod sp. zn. [REDAKCE] u Okresního soudu ve Znojmě vznikla žalobci nemajetková újma v souvislosti s nezákonně vedeným trestním stíháním, přičemž satisfakce, které se dosud žalobci dostalo od žalované ve formě písemného konstatování porušení práva je nedostačující (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. v platném znění o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutí nebo nesprávným úředním postupem). Je zjevné, že uvedené trestní stíhání se promítlo do sféry života žalobce a je namístě žalobci poskytnout zadostiučinění v penězích. Obvodní soud však použil nevhodnou metodiku pro stanovení výše újmy [REDAKCE] Kč za 1 měsíc nezákonného trestního stíhání).

Judikatura Nejvyššího soudu ČR (například rozsudek tohoto soudu sp. zn. 30 Cdo 1747/2014 z 16. září 2015) dospěla k závěru, že výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 citovaného zákona na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě odůvodněna. Nelze-li nalézt takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné rozdílné znaky v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění. Přiznané zadostiučinění má odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé, například i s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy.

Odvolací soud s odkazem na uvedenou judikaturu provedl srovnání s jinými případy, v něž byla poskytnuta peněžní náhrada nemajetkové újmy v souvislosti s nezákonným trestním stíháním a nenalezl obdobný případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí. Nejblíže odpovídal v uvedené věci případ projednávaný zdejším odvolacím soudem pod sp. zn. [REDAKCE] v němž trestní stíhání poškozeného trvalo 15 měsíců, šlo o stíhání pro trestný čin zvýhodňování věřitele a skončilo zastavením trestního stíhání. Poškozený v tomto případě nebyl ve vazbě. Hrozila mu trestní sazba 6 měsíců až 3 roky a nebyly zjištěny žádné výrazné následky v profesním a ani osobním životě v souvislosti s touto délkou trestního řízení mu bylo

přiznáno zadostiučinění v celkové výši [REDAKCE] Kč s odůvodněním, že každé trestní stíhání se promítá do sféry života a tak tomu bylo i v konkrétní věci.

Tento případ však znamenal větší zásah do života poškozeného než u žalobce, kterého nebylo možno považovat za takzvaně zachovalého, neboť byl odsouzenému pravomocně v jiném trestním řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] za obdobnou majetkovou trestnou činnost. Částečně se mu dostalo již satisfakce v souvislosti s tím, že v trestním řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] byl více rozhodnutími zproštěn obžaloby, což lze považovat také za formu zadostiučinění. Přihlédnuto bylo rovněž i k tomu, že v souvislosti s tímto neoprávněným trestním stíháním byl žalovaný odškodněn za skutečnost, že trestní stíhání trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu. Žalobce nebyl tedy stíhán vazebně a podstatně rovněž je to, že se zásti překrývala období, kdy byl důvodně trestně stíhán v jiném řízení a v něm byl také pravomocně odsouzen pro majetkovou trestnou činnost.

Všem těmto rozdílným znakům se shora uvedeným jiným řízením vedeným pod sp. zn. [REDAKCE] odpovídá závěr odvolacího soudu, dle něhož považuje za přiměřenou výši zadostiučinění za nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání žalobce pod sp. zn. [REDAKCE] částku [REDAKCE] Kč s příslušenstvím. Ohledně této částky byl rozsudek soudu I. stupně postupem dle § 219 o.s.ř. potvrzen jako věcně správný, ve zbývající části byl rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. postupem dle § 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. rozsudek změněn tak, že byla žaloba pro ně 19.000 Kč s příslušenstvím zamítnuta.

V souvislosti s touto změnou rozhodnutí odvolací soud dle § 224 odstavec 2 o.s.ř. rozhodoval znovu o nákladech řízení soudu I. stupně. Jeho rozhodnutí vychází z ustanovení § 150 o.s.ř., dle něhož jsou-li ty důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. V souzené věci odvolací soud přihlédl k disproporcii mezi výsledkem řízení, jež je přiznání zadostiučinění ve výši [REDAKCE] Kč s příslušenstvím a žalobním požadavkem na zaplacení 500.000 Kč s příslušenstvím, což je požadavek zjevně nepřiměřený vzhledem k předmětu sporu.

Jiná už byla situace v odvolacím řízení, kde předmětem řízení byla již částka [REDAKCE] Kč a v němž žalobce měl mírně převažující úspěch, byl co do základu svého nároku úspěšný a bylo mu možno přiznat dle § 142 odst. 3 o.s.ř. za použití § 224 odst. 1 o.s.ř. náhradu nákladů právního zastoupení ve výši dle § 9 odst. 4 písm. a/ advokátního tarifu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 3378/2013) za 2 úkony právní služby po 3.100,- Kč (písemné vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání), dvě paušální náhrady hotových výloh po 300 Kč a 21% sazbu DPH 1.428 Kč celkem 8.228 Kč. Žalované bylo uloženo uhradit tyto náklady řízení žalobci ve lhůtě uvedené v § 160 odst. 1 o.s.ř. žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

V Praze dne 3. května 2017

JUDr. Zdeněk S t i b r a l, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kolářová Lenka